

ความหมายของชื่อเมืองในภาคตะวันตกของจีน

Meaning of City Names in Western China

อรอนงค์ อินสะอาด

On-anong Insa-ard

สาขาภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

Eastern Language Department, Faculty of Humanities and Social Sciences

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

Khon Kaen University

บทคัดย่อ

ชาวจีนมีความเชื่อเรื่องการตั้งชื่อที่เป็นสิริมงคลรวมถึงชื่อสถานที่ ชื่อเมืองในระดับมณฑลของประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน จึงมีความหมายที่เป็นสิริมงคลเช่นกัน บทความนี้จะอธิบายชื่อเมืองในภาคตะวันตกของจีน จำนวน 94 เมือง ใน 11 มณฑล และ 1 เทศบาลมหานคร พบว่าสามารถจัดกลุ่มชื่อเมืองตามความหมายที่มาของชื่อได้เป็น 10 กลุ่ม ได้แก่ ความหมายสิริมงคล เลี่ยงสิ่งที่ไม่เป็นสิริมงคล ภูมิศาสตร์ ทิศทาง สถานที่ ภาษาอื่น บุคคลหรือกลุ่มพืช การปกครอง และ ตำนานหรือเรื่องเล่า อย่างไรก็ตาม ชื่อเมืองบางชื่อมีที่มามากกว่าหนึ่งกลุ่มโดยสัมพันธ์กับโครงสร้างของชื่อเมือง งานศึกษานี้สะท้อนให้เห็นความเชื่อเรื่องการตั้งชื่อสถานที่ของชาวจีนว่าให้ความสำคัญกับความหมายและที่มาของชื่อจึงนำมาตั้งเป็นชื่อเมืองนั้น นอกจากนี้การตั้งชื่อเมืองหลายเมืองที่มาจากภาษาอื่นสะท้อนให้เห็นความหลากหลายของผู้คนที่อาศัยอยู่ในบริเวณภาคตะวันตกของประเทศ โดยเฉพาะชื่อเมืองหลายเมืองที่มีที่มาจากภาษาทิเบต ภาษาอุยกูร์ ภาษาฆองโกล ภาษาจ้วง ย่อมหมายถึงชาวเมืองเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ที่พูดภาษานั้นอาศัยอยู่

คำสำคัญ : ชื่อสถานที่ ชื่อเมือง ภาษาจีน ภาคตะวันตกของจีน

Abstract

Chinese people have strong belief in having auspicious names; this includes names of places and provincial cities in China. This article aims to provide explanation for origins of auspicious names of cities in western China. The samples include 94 city names from 11 provinces. The auspicious names can be categorized into 10 groups: (1) auspicious meaning, (2) avoidance of inauspiciousness, (3) geography, (4) direction, (5) places, (6) people or group of people, (7) animals or plants, (8) governance, (9) legends or tales, and (10) names derived from foreign languages. Nonetheless, some city names come from many different origins which also have close relation with the structure of the city.

The result of the study reflects Chinese strong belief in auspicious names for Chinese people pay a lot of attention to the meaning and the origin of the names. Moreover, some city names are derived from foreign languages; this reflects diversity of local people living in the western region of the country. Some names are originated from local ethnic groups which have been residing in the region and speak the languages such as Tibetan, Uyghur, Mongolian, and Zhuang.

Keywords: Place name, City name, Chinese, Western region of China

1. บทนำ

งานศึกษาเกี่ยวกับชื่อสถานที่ (Place name) มีการเผยแพร่อย่างต่อเนื่องในประเทศต่างๆ รวมทั้งประเทศไทย เช่น งานของ สุพัตรา และ อัญชลี (2547) ศึกษาชื่อหมู่บ้านในจังหวัดอุดรธานี และงานนักวิชาการไทยแต่ศึกษาชื่อเมืองในต่างประเทศ เช่น บุญมา และ รัตนา (2560) ศึกษาเรื่อง ชื่อเมืองในประเทศเยอรมนีที่สัมพันธ์กับแม่น้ำ และงานของกลุ่มประเทศยุโรป งานของ Ainiala (2012) ที่ศึกษาชื่อบุคคลของชาว Helsinki ประเทศฟินแลนด์พบว่า ชื่อนามสกุลของบุคคลจะแสดงถึงชื่อเมืองหรือหมู่บ้านของเขาด้วย ซึ่งชื่อหมู่บ้านดังกล่าวจะนำมาจากชื่อสภาพภูมิประเทศ โดยเฉพาะชื่อแม่น้ำและภูเขา สะท้อนให้เห็นว่าชื่อหมู่บ้านในประเทศฟินแลนด์นั้นจะสะท้อนให้เห็นภูมิศาสตร์ของพื้นที่หรือที่ตั้งเป็นส่วนใหญ่ รวมถึงในประเทศจีน งานศึกษาภาษาจีนมีการศึกษาชื่อเมือง (City name) ซึ่งเป็นชื่อที่บอกตำแหน่งที่อยู่ของผู้คนในพื้นที่ต่างๆ การตั้งชื่อเมืองในระดับมณฑลของประเทศจีนนั้นส่วนใหญ่พบว่ามีการตั้งขึ้นใหม่โดยไม่ได้นำมาจากชื่อหมู่บ้านที่อยู่ในเมืองนั้น งานศึกษาชื่อเมืองนี้สามารถแสดงให้เห็นสังคม วัฒนธรรม และความเชื่อของชาวจีนผ่านการศึกษาชื่อเมืองได้ เช่น งานของ Deng Huirong (2001) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมและชื่อเมืองในประเทศจีน พบว่า โดยภาพรวมของชื่อเมืองในประเทศจีนนั้นจะแสดงลักษณะการปกครองสมัยโบราณไว้ด้วย ต่อมางานของ Ren Jianlan และ Gong Ping (2011) ได้ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์รูปแบบพื้นที่อาณาเขตจากชื่อสถานที่ งานนี้พบว่า ชื่อสถานที่ต่างๆ ล้วนเป็นชื่อเฉพาะที่มนุษย์ตั้งขึ้นจากตำแหน่งทิศทางและขอบเขตตามสภาพทางภูมิศาสตร์ที่เป็นจริง บ้างมีความสัมพันธ์กับผลผลิตและชีวิตความเป็นอยู่ของมนุษย์ บ้างบ่งบอกถึงลักษณะเฉพาะของสถานที่นั้นๆ การศึกษาชื่อสถานที่ ชื่อดินแดน ไม่เพียงแต่สามารถช่วยให้เราจดจำและใช้ประโยชน์จากการตั้งชื่อสถานที่ของเมืองต่างๆ เท่านั้น ยังสามารถส่งเสริมลักษณะเด่นทางวัฒนธรรมในเขตพื้นที่นั้นๆ และผลักดันการพัฒนาในแต่ละภูมิภาคได้อย่างต่อเนื่อง จากการศึกษาข้างสะท้อนให้เห็นถึงความแตกต่างเอกลักษณ์เฉพาะ รวมถึงความคล้ายคลึงกันของการตั้งชื่ออาณาเขตชื่อสถานที่ในเขตแดนต่างๆ ไปอีกด้วย ต่อมางาน Ling Dexiang (2015) ได้ศึกษาเรื่อง ลักษณะเฉพาะในวัฒนธรรมทางภูมิศาสตร์ของการตั้งชื่อเมืองในประเทศจีน โดยเขาได้ศึกษา

ส่วนประกอบของคำศัพท์ในการตั้งชื่อเมืองในจีนทั้งยุคอดีตและปัจจุบันรวมทั้งเอกลักษณ์ในวิธีการตั้งชื่อเมืองต่างๆ พบว่า การตั้งชื่อเมืองต่างๆ สามารถแสดงให้เราเห็นถึงยุคสมัยที่แตกต่าง สภาพทางภูมิศาสตร์ที่แตกต่าง รวมถึงลักษณะทางสังคม วัฒนธรรม และประวัติศาสตร์ที่แตกต่างกันไปในแต่ละท้องถิ่น การตั้งชื่อเมืองเปรียบเสมือนซากดึกดำบรรพ์มีชีวิตและมรดกทางประวัติศาสตร์วัฒนธรรมที่มากมาย หลากหลายของวัฒนธรรมทางประวัติศาสตร์ของมนุษย์ การรู้จักความรู้ทางวัฒนธรรม ชื่อเมืองของประเทศจีนสามารถทำให้สืบสานและส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่นจีนได้ดียิ่งขึ้น เพราะชื่อเมืองจากอดีตจนถึงปัจจุบันแฝงรหัสลับทางสังคมและวัฒนธรรมไว้มากมาย งานของ Yang (2016) ที่พยายามรวบรวมชื่อสถานที่ในประเทศจีนและนำมาจัดประเภทตามโครงสร้างชื่อ โดยเขาแยกชื่อสถานที่ออกเป็นสองกลุ่ม ได้แก่ ชื่อสถานที่ที่สมบูรณ์ หมายถึง ชื่อสถานที่ที่มีโครงสร้าง แบบ “ชื่อเฉพาะของสถานที่ + ชื่อประเภทของสถานที่” เช่น เมือง 野云 + 沟 (Yeyun-Gou) คำว่า 沟 (Gōu) หมายถึง ร่องน้ำหรือลำธาร ส่วนคำแรกเป็นชื่อของลำธาร เป็นต้น ส่วนชื่อที่ไม่สมบูรณ์นั้นหมายถึง มีโครงสร้างชื่อเฉพาะของสถานที่ โดยไม่มีคำบอกประเภทของสถานที่หรือมีเพียงโครงสร้างอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น ชื่อสถานที่ 桦树林 (Huáshùlín) ทั้งสามคำนี้หมายถึง ชื่อต้นไม้ยืนต้นชนิดหนึ่ง โดยชื่อสถานที่นี้ไม่ได้บอกว่าเป็นสถานที่ทางภูมิศาสตร์ประเภทใดเป็นแต่เพียงการนำชื่อเฉพาะของต้นไม้มาตั้งเป็นชื่อสถานที่ เป็นต้น

นอกจากงานศึกษาของชาวจีนยังมีงานศึกษาของชาวต่างประเทศในปีต่อมา เช่น Hassid (2016) ได้ศึกษาชื่อสถานที่และชื่อถนนในประเทศจีน โดยนำข้อมูลประเภทชื่อถนนจำนวนประมาณ 4,800,000 แห่งในประเทศจีนมาวิเคราะห์เชิงสถิติที่สัมพันธ์กับความหมายของชื่อ ผลการวิเคราะห์นี้พบว่าชื่อเมืองส่วนใหญ่บอกถึงระบบการปกครองของจีนเพื่อสร้างความเป็นบึกแผ่นหรือความเป็นเอกลักษณ์ของความเป็นชาติ โดยเฉพาะชื่อถนนในนครปักกิ่ง เมืองหลวงของประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนนั้นชื่อถนนจะถูกตั้งโดยฝ่ายอำนาจการปกครองเพื่อให้เกิดความถูกต้องของชื่อทั้งการเขียนสะกดร่วมด้วย ดังนั้น กล่าวได้ว่าภาพรวมของชื่อถนนในประเทศนั้นสะท้อนให้เห็น

บทบาทและอำนาจของรัฐในการปกครองประเทศเป็นสำคัญ อย่างไรก็ตามชื่อเมืองในพื้นที่อื่นๆ ก็แสดงถึงประวัติความเป็นมาของผู้คน กลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ที่อาศัยอยู่ในแต่ละภูมิภาคของประเทศด้วย

จากการทบทวนผลงานวรรณกรรมดังนี้ บทความนี้เป็นการศึกษาต่อ ยอดผลจากงานการศึกษาข้างต้นโดยบทความนี้จะมุ่งอธิบายความหมายของชื่อเมืองในภาคตะวันตกของประเทศ โดยสืบค้นจากฐานข้อมูลเว็บไซต์ภาษาจีน จำนวน 12 แหล่ง ดังนี้

1	http://baike.baidu.com	2	http://www.htq.gov.cn
3	https://zh.wikipedia.org ,	4	https://kknews.cc
5	http://blog.renren.com	6	http://www.gygov.gov.cn/
7	http://www.htq.gov.cn	8	http://www.kangshiw.com
9	https://read01.com	10	http://www.wenziyuan.com
11	https://zhidao.baidu.com	12	http://gaikuang.xbaixing.com

โดยชื่อเมืองทั้งหมดจำนวน 94 ชื่อเมือง รวบรวมจาก 11 มณฑล ของภาคตะวันตก ได้แก่ เสฉวน ยูนนาน กุ้ยโจว ส่วนที่ กานซู ซิงไห่ เขตปกครองตนเองทิเบต เขตปกครองตนเองซินเจียงอุยกูร์ เขตปกครองตนเองหนิงเซี่ยหุย เขตปกครองตนเองมองโกลเลีย ในเขตปกครองตนเองกว่างซีจ้วง และ 1 เทศบาลมหานคร ที่ปกครองจากรัฐบาลกลาง คือ นครฉงชิ่ง ซึ่งภูมิภาคนี้มีลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ราบสูง ประกอบด้วยเทือกเขาสูง แม่น้ำหลายสาย มีพรมแดนติดต่อกับหลายประเทศ อาทิ คาซัคสถาน เนปาล ภูฐาน ทิเบต เมียนมาร์ ลาว และเวียดนาม ดังแผนที่ต่อไปนี้

ภาคตะวันตกของจีน
11 มณฑล 1 นคร

รูปภาพที่ 1 แผนที่ภาคตะวันตกของประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน
(ที่มารูปภาพ <https://th.wikipedia.org/wiki/china>)

2. ความหมายของชื่อเมือง

ข้อมูลชื่อเมืองในภาคตะวันตกของจีน จำนวน 94 ชื่อ 1 เทศบาลมหานคร สามารถนำมาจัดกลุ่มความหมายหลักๆ ได้เป็น 10 กลุ่ม ได้แก่ ความหมายสิริมงคล การเลี้ยง ภูมิศาสตร์ ทิศทาง สถานที่ บุคคลหรือกลุ่ม สัตว์หรือพืช การบริหารเมือง ดำเนินหรือเรื่องเล่า และชื่อที่มาจากภาษาอื่น โดยมีรายละเอียดและตัวอย่างของชื่อเมืองพร้อมความหมายดังนี้

2.1 ความเป็นสิริมงคล

ชื่อเมืองที่มีความหมายเป็นสิริมงคลนั้นแบ่งย่อยออกเป็น ความสงบสุข (安 ān 宁 níng 定 dìng) เจริญรุ่งเรือง แฝ่ไพศาล (广 guǎng) ความราบรื่น (顺 shùn) ความปลอดภัย (平 píng) แข็งแรง (康 kāng) เป็น ดังชื่อเมืองต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 1 ชื่อเมืองที่เกี่ยวกับความเป็นสิริมงคล

广安 (Guǎng'ān)	定西(Dìngxī)	安顺(Ānshùn)
安康(Ānkāng)	遂宁(Suīníng)	南宁(Náníng)

ตัวอย่าง คำว่า安 (ān) หมายถึง สงบสุข ซึ่งเป็นชื่อที่มีความเป็นสิริมงคล ในตัวอย่างที่ 1 ข้างต้นพบว่า 安 (ān) เป็นองค์ประกอบชื่ออยู่จำนวน 3 เมือง ได้แก่ 广安 (Guǎng'ān), 安康

(Ānkāng), 安顺(Ānshùn) โดยชื่อเมืองแรกนั้นเมื่อนำมารวมกับคำว่า 广 (guǎng) หมายถึง กว้างใหญ่ เมืองนี้จึงมีความหมายว่า แผ่นดินที่กว้างใหญ่และสงบสุข หรือชื่อเมือง 安康(Ānkāng), คำว่า 康 แปลว่า แข็งแรง ดังนั้น เมื่อนำมาประกอบเป็นชื่อเมืองจึงหมายถึงเมืองที่สงบสุขและผู้คนมีสุขภาพที่ดีแข็งแรง และชื่อเมือง 安顺(Ānshùn) ซึ่งคำว่า 顺 หมายถึง ราบรื่น ปลอดภัย ดังนั้นเมื่อประกอบกันจึงหมายถึงเมืองที่มีความสงบสุขและปลอดภัย เป็นต้น เช่นเดียวกับคำว่า 宁 (níng) และ 定(dìng) ทั้งสองคำนี้ล้วนมีความหมายว่าสงบสุข ดังนั้น เมื่อนำมาตั้งเป็นชื่อเมืองร่วมกับคำอื่นในชื่อเมือง เช่น 遂宁(Suīníng) เมืองสุข (遂) ที่มีความสงบสุข หรือเมือง 南宁(Náníng) จึงมีความหมายถึงเมืองทางใต้ (南) ที่สงบสุข เป็นต้น

2.2 การเปลี่ยนแปลงที่ไม่เป็นสิริมงคล

ชื่อเมืองบางชื่อมีการเปลี่ยนชื่อเมืองจากเดิมที่เคยออกเสียงแล้วเสียงของชื่อเมืองนั้นใกล้เคียงกับสิ่งที่ไม่เป็นสิริมงคลจึงเกิดการเปลี่ยนชื่อเพื่อให้เป็นสิริมงคลภายหลัง และยังพบว่ามีการเปลี่ยนชื่อจักรพรรดิ ซึ่งเป็นผู้ปกครองที่มีความยิ่งใหญ่เพียงหนึ่งเดียวจึงไม่ควรนำมาตั้งเป็นชื่อเมือง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 2 ชื่อเมืองที่เสียงสิ่งที่ไม่เป็นสิริมงคล

宜宾 (Yíbīn) 铜川(Tóngchuān) 固原(Gùyuan) 贵港(Guīgǎng)

ชื่อเมืองที่มีการออกเสียงแล้วไปสัมพันธ์กับชื่อจักรพรรดิ ชาวจีนเชื่อว่าการนำชื่อจักรพรรดิมาตั้งเป็นชื่อเมืองมีความไม่เหมาะสม แม้ว่าชื่อเมืองนั้นจะไม่ได้เป็นชื่อจักรพรรดิแต่มีการออกเสียงที่ใกล้เคียงกับชื่อจักรพรรดิ เช่นเมือง 宜宾 (Yíbīn) คำว่า 宜 (yí) ซึ่งเปลี่ยนมาจากชื่อเดิมของเมืองว่า 义(yì) คำนี้ออกเสียงใกล้เคียงกับชื่อจักรพรรดิเจ้ากวางอี้ (ออกเสียงว่า อี้) ดังนั้น จึงเปลี่ยนคำนี้แต่ยังคงเสียงที่ใกล้เคียงกับการออกเสียงเดิมมาเป็น 宜 ซึ่งออกเสียงว่า อี้ เป็นต้น หรือชื่อเมืองอื่นมีการเปลี่ยนชื่อเมืองเพราะการออกเสียงชื่อเมืองนั้นไปใกล้เคียงกับสิ่งที่ไม่ดีหรือไม่เป็นสิริมงคล จึงเปลี่ยนคำที่มีความหมายเป็นสิริมงคลและเสียงใกล้เคียงกัน เช่น เมือง 固原 (Gùyuan) เดิมเมืองนี้ชื่อ 故原州 (Gùyuanzhōu) และมีการเปลี่ยนการใช้อักษร 故 (gù) มาใช้อักษร 固 (gù) ซึ่งอ่านเสียงพ้องกัน หมายถึง สถานที่มั่นคงในทำเลอันตราย

2.3 ภูมิศาสตร์

ภาคตะวันตกของจีนส่วนใหญ่มีลักษณะภูมิประเทศเป็นภูเขาขนาดใหญ่ และสูงซึ่งเป็นแหล่งน้ำ ดังนั้นในบริเวณนี้จึงมีแม่น้ำจำนวนมากตามไปด้วย นอกจากนี้ยังมีแอ่งน้ำที่มีลักษณะเป็นทะเลสาบขนาดใหญ่อยู่หลายแห่ง จึงพบว่าชาวจีนนิยมตั้งชื่อเมืองจากชื่อแม่น้ำ ชื่อภูเขา หรือชื่อทะเลสาบ เช่น เมือง

ตัวอย่างที่ 3 ชื่อเมืองที่เกี่ยวกับภูมิศาสตร์

银川 (Yínchuān) 玉溪(Yùxī) 商洛 (Shāngluò)
眉山 (Méishān) 保山(Bǎoshān) 呼伦贝尔(Hūlúnbèi)

ตัวอย่างข้างต้นแสดงชื่อเมืองที่บอกถึงสภาพภูมิศาสตร์ ซึ่งส่วนใหญ่แสดงถึงแม่น้ำ (川、溪) ภูเขา (山) หรือตั้งชื่อจากชื่อแม่น้ำ ภูเขา หรือทะเลสาบ จึงพบว่ามีชื่อลักษณะภูมิศาสตร์เหล่านี้ปรากฏในชื่อเมือง เช่น เมือง银川(Yínchūān) คำว่า 川 หมายถึง แม่น้ำ ซึ่งเป็นองค์ประกอบบอกลักษณะภูมิศาสตร์ของเมืองนี้ และ 银 หมายถึง แร่เงิน เมืองนี้จึงหมายถึง สายน้ำสีเงิน และเมือง 玉溪 (Yùxī) คำว่า 溪 หมายถึง ลำธาร ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่บอกภูมิศาสตร์ของเมืองนี้ และ 玉 หมายถึง หยก เมืองนี้จึงหมายถึง สายน้ำเป็นสีเขียวราวกับหยกที่เรียงรายเป็นสายธารหยก อีกทั้งยังมีเมืองที่ตั้งชื่อจากชื่อภูเขาอีกด้วย เช่นเมือง眉山

(Méishān) ตั้งชื่อจากชื่อภูเขาเอ๋อเหมย(ภูเขาจ้อไบ๊) เมือง 保山 (Bǎoshān) ตั้งจากชื่อภูเขาไท่เป่าที่ตั้งอยู่ทางตะวันตกของเมือง เมือง 呼伦贝尔 (Hūlúnbèi) ตั้งชื่อตามชื่อทะเลสาบฮูลุน และทะเลสาบเป่ย์เออร์ และเมือง 商洛 (Shāngluò) ตั้งชื่อตามชื่อภูเขาซาง และแม่น้ำลั่วของเมือง

2.4 ทิศทาง

การบอกที่อยู่หรือสถานที่ต่างๆ นั้นคนจีนนิยมนำคำบอกทิศทาง โดยเฉพาะ คำว่า 阳 (yáng) หมายถึงทิศใต้ มาเป็นองค์ประกอบของชื่อเมือง อย่างไรก็ตาม ยังพบว่ามีคำที่แสดงทิศทางที่ตั้งของเมืองคำอื่นประกอบในชื่อเมือง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 4 ชื่อเมืองที่เกี่ยวกับทิศทาง

绵阳 (Miányáng)	西安 (Xī'ān)	汉中 (Hànzhōng)
临沧 (Líncāng)	陇南 (Lóngnán)	海东 (Hǎidōng)

ตัวอย่างข้างต้นมีคำแสดงทิศทาง ได้แก่ คำว่า 东 (dōng) หมายถึง ตะวันออก คำว่า 西 (xī) หมายถึง ตะวันตก คำว่า 南 (nán) หมายถึง ใต้ และคำว่า 北 (běi) หมายถึง เหนือ คำว่า 中 (zhōng) หมายถึง กลาง ดังนั้นเมื่อนำมาประกอบเป็นชื่อเมือง จึงเป็นการขยายความหมายที่เป็นการบอกทิศทาง ตำแหน่งที่ตั้งของเมือง ดังชื่อเมือง 绵阳(Miányáng) คำว่า阳 (yáng) หมายถึงทิศใต้ เมื่อนำมาประกอบกับคำว่า 绵 (mián)

ซึ่งเป็นชื่อภูเขาทำให้เมืองนี้มีความหมายว่า เมืองที่อยู่ทางทิศใต้ของภูเขา mián หรือ เมือง 西安 (Xī'ān) คำว่า 西 (xī) หมายถึงทิศตะวันตก เมื่อนำมาประกอบกับคำว่า 安 (ān) ซึ่งหมายถึงสงบสุข หมายถึงจึงหมายถึงตะวันตกเฉียงเหนืออันสงบสุข หรือ เมือง 汉中 (Hànzhōng) คำว่า 中 (zhōng) หมายถึง ตรงกลาง คำว่า 汉 (hàn) เป็นชื่อแม่น้ำ เมื่อนำมาประกอบกันหมายถึงเมืองที่ตั้งอยู่ตอนกลางของแม่น้ำฮั่น หรือ เมือง 临沧 (Líncāng) คำว่า 临 (lín) หมายถึง ใกล้กับ เมื่อนำมาประกอบกับคำว่า 沧 (cāng) ซึ่งเป็นชื่อแม่น้ำหลินชาง เมืองนี้ใช้ชื่อนี้ก็เพราะเป็นเมืองที่ตั้งอยู่ใกล้กับแม่น้ำหลินชาง หรือ เมือง 陇南 (Lóngnán) คำว่า 南 (nán) หมายถึงทิศใต้ ซึ่ง 陇 (lóng) เป็นชื่อภูเขา ทำให้เมืองนี้มีความหมายว่า เมืองที่อยู่ทิศใต้ของภูเขาหลง หรือเมือง 海东 (Hǎidōng) คำว่า 东 (dōng) หมายถึงทิศตะวันออก คำว่า 海 (hǎi) หมายถึงทะเลสาบซึ่งให้ เมืองนี้จึงมีความหมายว่าเมืองตั้งอยู่ทางตะวันออกของทะเลสาบชิงไห่

2.5 สถานที่

ชื่อเมืองอีกจำนวนหนึ่งพบว่ามีการนำชื่อสถานที่สำคัญ อาทิ ประวัติสถาน ที่ชุมชน เช่น บ่อเกลือ เหมืองแร่ เป็นต้น มาเป็นส่วนประกอบของการตั้งชื่อเมือง แสดงให้เห็นการให้คุณค่าของการตั้งชื่อเมืองจากสถานที่ที่คนจีนให้ความสำคัญและเป็นการบอกแหล่งที่ตั้งของเมืองให้กับคนอื่น ๆ ได้ง่ายและชัดเจนขึ้น ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 5 ชื่อเมืองที่เกี่ยวกับสถานที่

崇左 (Chóngzuǒ)	自贡 (Zìgòng)	六盘水 (Liùpánshuǐ)
金昌 (Jīnchāng)	曲靖 (Qūjǐng)	乌海 (Wūhǎi)

ตัวอย่างชื่อเมืองข้างต้น ปรากฏคำที่บอกประวัติสถานที่ในชุมชนนั้น โดย คำเหล่านี้เมื่อนำมาประกอบกับชื่อเมืองจะมีความหมายบอกถึงสถานที่สำคัญ เช่น เมือง崇左 (Chóngzuǒ) ได้มาจากการรวมชื่ออำเภอจงชานเข้ากับชื่ออำเภอโยวเป็น “จงโยว” เมือง自贡 (Zìgòng) ชื่อเมืองนี้ตั้งขึ้นโดยผสมระหว่างคำแรกของชื่อบ่อเกลือ จือหลิว และบ่อเกลือกึ่ง ได้ชื่อว่าจื่อกึ่ง เมือง 金昌 (Jīnchāng) เนื่องจากพบทองแดงมาก

จึงมีการก่อตั้งบริษัทโลหะมีสีขึ้น ต่อมาก่อตั้งเป็นอำเภอจินชว่น ภายหลังตั้งเป็น เมือง จินซาง เมือง 六盘水 (Liùpánshuǐ) เป็นการนำคำแรกของชื่ออำเภอลี่จื่อ อำเภอผาน เมืองสุ่ย มารวมเรียกว่า เมือง ลี่ผานสุ่ย เมือง 曲靖 (Qūjǐng) เป็นการควมรวมคำว่า ฉูโจว กับ จิ่งโจว เป็นฉูจิ่ง เมือง 乌海 (Wūhǎi) เป็นชื่อควมรวมของเมืองอูต้าและ เมืองไห่ไป่วาน

2.6 บุคคลหรือกลุ่มคน

ประเทศจีนมีกลุ่มชาติพันธุ์หลายกลุ่มดังนั้นชื่อเมืองจึงแสดงถึงที่อยู่อาศัย ของกลุ่มชาติพันธุ์เหล่านี้ ภาคตะวันตกของประเทศ เช่น เมืองคุนหมิง เมืองอู่จ้ง และเมืองฉูโจว ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 6 ชื่อเมืองที่เกี่ยวกับคนหรือกลุ่มคน

昆明 (Kūnmíng) 吴忠 (Wúzhōng) 梧州(Wúzhōu)

ตัวอย่างข้างต้นมีเมือง 昆明 (Kūnmíng) คำว่า “คุนหมิง” เดิมไม่ใช่ชื่อเมือง แต่เป็นชื่อชนกลุ่มน้อยในภาคตะวันตกเฉียงใต้ของจีน เมือง 梧州 (Wúzhōu) คำว่า 梧 (wú)มาจากคำว่า ซางอู่ (苍梧) ซึ่งเดิมเป็นชื่อเรียกเผ่าไปเยว (百越) และ เมือง 吴忠 (Wúzhōng) ตั้งชื่อตามชื่อผู้ใหญ่ว่านที่ชื่อว่าอู่จ้ง

2.7 พืช

ลักษณะภูมิประเทศของจีนนั้นมีต้นไม้ที่เป็นต้นไม้ที่พบเห็นได้ทั่วไปทั้ง ประเทศจำนวนหนึ่ง ซึ่งชาวจีนนิยมนำชื่อต้นไม้เหล่านี้มาประกอบเป็นการตั้งชื่อเมือง เช่น ต้นหลิว ต้นกุ่ม ต้นหน้หวู่ ดังตัวอย่างชื่อเมืองต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 7 ชื่อเมืองที่เกี่ยวกับพืช

攀枝花 (Pānzhīhuā) 玉林(Yùlín) 林芝(Línzhī)
榆林(Yùlín) 桂林 (Guīlín) 柳州 (Liǔzhōu)

ตัวอย่างข้างต้นมีคำว่า 花 (huā) หมายถึง ดอกไม้ 林 (lín) หมายถึง ป่าไม้ 榆 (yú) คือต้นหลิว 桂 (guì) คือต้นดอกกุ่ม 柳 (liǔ) คือ ต้นหลิว ดังนั้น เมื่อนำชื่อต้นไม้เหล่านี้มาประกอบกับชื่อเมืองจึงอธิบายลักษณะของเมืองที่มีต้นไม้เหล่านี้อยู่ เช่น เมือง 攀枝花 (Pánzhīhuā) หมายถึง ตั้งจากชื่อต้นไม้คือต้นดอกไม้พานจื่อฮวาที่มีอายุหลายร้อยปี เป็นเมืองเดียวในจีนที่ตั้งชื่อจากดอกไม้ เมือง 玉林 (Yùlín) หมายถึง ยอดเขาทางใต้ดงมาดั่งหยก ทิวทัศน์ที่ดงมากมายนั่งผิงป่า เมือง 林芝 (Línzhī) มาจากภาษาทิเบต ซึ่งแปลว่า ที่แห่งนี้มีป่าดงดิบที่มีพื้นที่กว้างใหญ่ และเป็นแหล่งผลิตหลินจือ จึงใช้ชื่อว่า เมืองหลินจือ เมือง 榆林 (Yùlín) เป็นเมืองที่ดินในที่แห่งนี้เหมาะกับการปลูกต้นหลิว และต้นหลิว เมือง 桂林 (Guìlín) หมายถึงป่าต้นดอกกุ่ม รูปภาพต่อไปนี้เป็นตัวอย่างต้นหลิว

รูปภาพที่ 2 ต้นหลิว (ริมทะเลสาป) (<http://www.jiewfudao.comhtml>)

2.8 การปกครอง

ประเทศจีนมีประวัติศาสตร์ด้านการปกครองมายาวนาน ชื่อเมืองบางเมืองจึงมีคำที่แสดงถึงระบอบปกครองในอดีตของจีนเป็นองค์ประกอบชื่อเมืองด้วย ส่วนใหญ่เมืองที่ประกอบด้วยคำที่แสดงการปกครองเหล่านี้จะเป็นเมืองที่มีประวัติศาสตร์เกี่ยวกับกษัตริย์ที่ปกครองเมืองนั้นๆ ดังตัวอย่างชื่อเมืองต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 8 ชื่อเมืองที่เกี่ยวกับการบริหารเมือง

中卫 (Zhōngwèi)

防城港 (Fángchénggǎng)

ตัวอย่างข้างต้นมีคำว่า 卫(wèi) หมายถึงพิทักษ์ 防 (fáng) หมายถึงพิทักษ์ ดังนั้น เมื่อนำชื่อระบอบการปกครองมาประกอบกับชื่อเมืองจึงอธิบายลักษณะของการปกครองมาประกอบด้วยเช่น เมือง 中卫 (Zhōngwèi) หมายถึงการรวมอำนาจกลับสู่จักรพรรดิของจักรพรรดิหย่งเล่อ ทำให้ขุนนางที่ชื่อ “จูจวน” จากเดิมที่มีกองกำลังถึงสามทัพ ลดลงเหลือแค่ทัพเดียว ทัพป้องกันฝั่งขวาเปลี่ยนชื่อเป็นทัพกลางหนึ่งเซีย (หนึ่งเซียจงเว่ย) จากนั้นมีการเปลี่ยนรูปแบบการปกครองจากการกระจายอำนาจกัน กลายเป็นการรวมอำนาจของทหารกับรัฐบาลเข้าด้วยกัน และมีการนำมาตั้งเป็นชื่อสถานที่ เมือง 防城港 (Fángchénggǎng) ในสมัยราชวงศ์ชิงซึ่งเป็นส่วนหนึ่งได้ การปกครองของซินโจว และเริ่มมีการเรียกว่า “ฝางเจิง” จนกระทั่งสมัยรัชศกกวางชวี่ ที่ 14 ยุคราชวงศ์ชิง (ค.ศ. 1888) กำหนดให้ฝั่งตะวันตกของซินโจวเป็นฝางเจิงขึ้น ต่อกวางตง ฝางเจิงกั๋งเป็นเมืองที่เกิดขึ้นเพราะท่าเรือ โดยมีการสร้างท่าเรือขึ้นก่อนที่จะ มีการตั้งเมือง โดยตั้งชื่อเป็นกั๋ง (ท่าเรือ)

2.9 ตำนานหรือเรื่องเล่า

ชาวจีนมีนิทานหรือเทพนิยายที่มีการเล่าสืบต่อกันมาช้านาน ดังนั้นชื่อเมือง บางเมืองที่มีประวัติเกี่ยวกับเทพนิยายหรือตำนานสำคัญๆ จึงนำคำเหล่านั้นมาประกอบ เป็นชื่อเมือง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 9 ชื่อเมืองที่เกี่ยวกับตำนานหรือเรื่องเล่า

成都 (Chéngdū)

泸州 (Lúzhōu)

遵义 (Zūnyì)

铜仁 (Tóng rén)

天水 (Tiānshuǐ)

ตัวอย่างข้างต้นแม้จะไม่มีคำที่ปรากฏบอกชัดเจนว่าหมายถึงตำนานหรือเรื่องเล่า แต่ตัวอย่างชื่อเมืองเหล่านี้จะบอกถึงการนำชื่อประวัติตำนานหรือเทพนิยายหรือเรื่องเล่ามาตั้งเป็นชื่อเมือง เช่น เมือง 天水 (Tiānshuǐ) ซึ่งมีตำนานเล่าว่า ในคืนวันหนึ่ง ขณะที่ทุกคนกำลังนอนหลับอยู่นั้น เกิดเสียงฟ้าร้องสลับเสียงฟ้าผ่า ปรากฏแสงสีแดงขึ้นมาจากพื้นดิน ในเวลานั้นเอง แผ่นดินไหวอย่างต่อเนื่องจนแยกออก มีน้ำจากบนสวรรค์ ไหลลงสู่รอยแยกบนพื้นดิน จนกลายเป็นทะเลสาป และได้ชื่อว่าทะเลสาปเทียนสู่ย(น้ำจากสวรรค์) เมือง 銅仁(Tóngrén) มีตำนานเล่าขานกันมาตั้งแต่สมัยราชวงศ์หยวนว่า มีชาวประมงเข้าค้นกันแม่น้ำที่ถึงเหยียน ได้ตุ๊กตาทองแดงมาสามตัว

ในสมัยราชวงศ์หยวนได้มีการตั้ง “ศาลคดितหารและประชาชน
ถงเหริน” ในรัชศกหย่งเล่อที่ 11 แห่งราชวงศ์หมิงได้มีการถอดถอน ชื่อโจว
ชื่อหนานชว่นเว่ยชื่อ แล้วตั้งรัฐ 4 รัฐ คือ ถงเหริน ชื่อหนาน ลือเซียน และอูหัว
รูปภาพต่อไปนี้เป็นรูปของเมืองเทียนสู่ย

รูปภาพที่ 2 เมือง 天水 (Tiānshuǐ)

(<https://www.google.co.th/search?q=天水>)

2.10 ภาษาอื่น (หาชื่อเมืองจากเมืองที่ใกล้กับประเทศอื่นๆ)

ดังที่กล่าวไว้ว่าประเทศจีนมีพรมแดนเชื่อมต่อกับประเทศอื่นๆ และภาคตะวันออกเฉียงใต้ก็เชื่อมต่อกับหลายประเทศ ดังนั้นบริเวณพรมแดนจึงมีชาวจีนที่มีเชื้อสายของประเทศข้างเคียงอาศัยอยู่ จึงปรากฏชื่อเมืองที่เป็นชื่อที่มาจากภาษาของผู้คนเหล่านั้น ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 10 ชื่อเมืองที่มาจากภาษาอื่น

普洱 (Pǔ'ěr) 拉萨 (Lāsā) 日喀则 (Rìkāzé)
 乌鲁木齐 (Wūlǔmùqí) 吐鲁番 (Tǔlǔfān) 呼和浩特 (Hūhéhàotè)

รูปภาพที่ 3 ชาวทิเบต

<https://metchs.blogspot.com/2011/11>

ตัวอย่างข้างต้นมีคำที่มาจากภาษาชนกลุ่มน้อย ฮาหนี ภาษาทิเบต ภาษามองโกล ภาษาอุยกูร์ ดังนั้น เมื่อนำชื่อภาษาอื่นที่บอกถึงผู้คนที่อาศัยมาประกอบกับชื่อเมืองจึงอธิบายชื่อเมืองเหล่านี้ เช่น เมือง 普洱 (Pǔ'ěr) เป็นภาษาชนกลุ่มน้อยฮาหนี มาจากเสียง ปู่หยื่อต่อมาเพี้ยนเสียงเป็น ฝูเอ้อ หมายถึง หมู่บ้านที่โค้งน้ำ หรือ เมือง 拉萨 (Lāsā) มาจากภาษาทิเบตแปลว่า ดินแดนอันศักดิ์สิทธิ์ หรือ ดินแดนพุทธ เมือง 日喀则 (Rìkāzé) หมายถึงชุมชนอันมีผืนดินที่อุดมสมบูรณ์ เมือง 乌鲁木齐 (Wūlǔmùqí) หมายถึง ฟาร์มปศุสัตว์ที่งดงาม เมือง 吐鲁番 (Tǔlǔfān) หมายถึง สถานที่ที่อุดมสมบูรณ์ เมือง 呼和浩特 (Hūhéhàotè) หมายถึง เมืองสี่เขียว

3. สรุป

การศึกษาชื่อเมืองในภาคตะวันตกของประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนหรือประเทศจีนนี้มีจำนวนชื่อทั้งหมด 94 ชื่อ จาก 11 มณฑลและอีกหนึ่งมหานครที่ขึ้นตรงกับรัฐบาลกลางของจีน วัฒนธรรมการตั้งชื่อเมืองเหล่านี้สามารถนำมาจัดแบ่งตามกลุ่มที่มีความหมายสัมพันธ์กันโดยไม่ได้เรียงลำดับมากนัก พบว่า ชื่อเมืองแบ่งออกเป็น 10 กลุ่ม ได้แก่ ความหมายสิริมงคล การเลี้ยงสิ่งที่ไม่เป็นสิริมงคล ภูมิศาสตร์ ทิศทาง สถานที่ บุคคลหรือกลุ่มคน สัตว์หรือพืช การปกครอง ตำนานหรือเรื่องเล่า และชื่อที่มาจากภาษาอื่น ส่วนใหญ่ในแต่ละกลุ่มย่อยนั้นจะมีคำที่แสดงความหมายเชื่อมโยงหรือบ่งบอกไว้ ได้แก่ บอกความเป็นสิริมงคล มักจะมีคำว่า 安 (ān) 宁 (níng) และ 定 (dìng) 平 (píng) หมายถึง สงบสุข 顺 (shùn) หมายถึง ปลอดภัย 康 (kāng) หมายถึง แข็งแรง ชื่อเมืองที่เลี้ยงสิ่งที่ไม่เป็นสิริมงคล โดยชาวจีนเชื่อว่าการที่ชื่อเมืองมีเสียงของคำใดคำหนึ่งพ้องกับชื่อของจักรพรรดินั้นเป็นความไม่เหมาะสมหรืออาจจะไม่เป็นสิริมงคลกับเมืองดังนั้น ชื่อที่พ้องเสียงเหล่านี้จึงมักจะเป็นคำที่มีเสียงพ้องหรือใกล้เคียงกับเสียงเดิมของชื่อเมืองแต่ยังคงความหมายที่ดี ชื่อเมืองที่เกี่ยวกับภูมิศาสตร์ มักจะมีคำที่แสดงถึงแม่น้ำและภูเขาเป็นส่วนใหญ่ โดยจะปรากฏคำว่า 川 (chuān), 河 (hé), 江 (jiāng) หมายถึง แม่น้ำ และ 山 (shān) หมายถึง ภูเขา ส่วนชื่อเมืองที่เกี่ยวกับทิศทาง จะปรากฏคำว่า 东 (dōng) หมายถึง ทิศตะวันออก คำว่า 西 (xī) หมายถึง ทิศตะวันตก คำว่า 南 (nán) หมายถึง ทิศใต้ และคำว่า 北 (běi) หมายถึง ทิศเหนือ นอกจากนี้ยังปรากฏคำว่า 中 (zhōng) ซึ่งหมายถึงตำแหน่งตรงกลาง ชื่อเมืองที่สัมพันธ์กับการบอกสถานที่สำคัญที่อยู่ในเมืองนั้น แม้ว่าชื่อเมืองเหล่านี้จะไม่ปรากฏคำชัดเจนแต่จะนิยมนำชื่อของสถานที่สำคัญ เช่น ป่อเกลือ เหมืองแร่ แหล่งแร่ มาตั้งเป็นชื่อเมือง ชื่อที่บอก ส่วนชื่อที่เกี่ยวกับกลุ่มคนนั้นส่วนใหญ่จะปรากฏคำที่บอกถึงผู้อาศัยหรือกลุ่มชาติพันธุ์มาตั้งเป็นชื่อเมือง เนื่องจากทางภาคตะวันตกนั้นมีกลุ่มชาติพันธุ์จำนวนมากอาศัยอยู่โดยเฉพาะกลุ่มชาติพันธุ์ในมณฑล คุณหมิง จึงปรากฏคำว่า กลุ่มชาติพันธุ์ คุณหมิง ปรากฏในชื่อเมือง ชื่อเมืองกลุ่มหนึ่งที่มีความหมายเกี่ยวกับพืชหรือป่าไม้ โดยนำชื่อพืช ชื่อต้นไม้ มาประกอบเป็นชื่อเมือง โดยมีคำปรากฏ ได้แก่ 花 (huā) หมายถึง ดอกไม้ 林 (lín) หมายถึง ป่าไม้ 榆 (yú) คือต้นหน่ววี 桂 (guì) คือต้นดอกก้วย

柳 (liǔ) คือ ต้นหลิว เป็นต้น ชื่อเมืองที่แสดงถึงการปกครองจากส่วนกลางจะมีคำว่า 卫 (wèi) 防 (fáng) หมายถึง การพิทักษ์หรือสื่อถึงเป็นเมืองในปกครองของรัฐบาล ส่วนชื่อที่มีความสัมพันธ์กับตำนาน เรื่องเล่า พบว่าชื่อเมืองเหล่านี้จะนำตำนานประเภท เทพนิยายมาประกอบเป็นชื่อเมือง และชื่อเมืองกลุ่มสุดท้าย คือ ชื่อเมืองที่มาจาก ภาษาอื่น โดยชื่อเมืองเหล่านี้จะมีคำที่มาจากประเทศรอบข้างที่มีพรมแดนเชื่อมต่อกับ เมืองต่างๆ เหล่านี้ มาตั้งเป็นชื่อเมืองนั้น ๆ ได้แก่ ภาษาอูยกูร์ ภาษามองโกล ภาษาทิเบต เป็นต้น

4. อภิปรายผล

วัฒนธรรมการตั้งชื่อเมืองของจีนนั้นสะท้อนให้เห็นถึงการให้คุณค่าของสิ่งต่างๆ รอบตัว โดยชาวจีนคำนึงถึงความเป็นสงบสุข ความร่มเย็นเป็นสำคัญ ดังนั้นชื่อเมือง จึงมีคำแสดงถึงความสงบสุขซึ่งสัมพันธ์กับประวัติศาสตร์การต่อสู้ สงคราม ของชนเผ่า ต่างๆ ในอดีตและต้องการมีการอพยพผู้คนอยู่เสมอ ดังนั้นชาวจีนจึงมุ่งที่จะตั้งถิ่นฐาน อยู่ในเมืองที่มีความสงบสุขร่มเย็นและหลีกเลี่ยงเสียงของคำใดคำหนึ่งในชื่อเมือง ที่จะไปพ้องกับเสียงของจักรพรรดิ ซึ่งสะท้อนให้เห็นความยิ่งใหญ่ของผู้ปกครองที่มีเพียง หนึ่งเดียวจึงไม่ควรนำมาตั้งเป็นชื่อเมือง นอกจากนี้ชื่อเมืองจำนวนหนึ่งยังแสดงถึง ภูมิศาสตร์ที่ตั้ง โดยเฉพาะแม่น้ำ แหล่งน้ำ และภูเขา โดยนำชื่อแม่น้ำหรือภูเขานั้นๆ มาเป็นองค์ประกอบส่วนหนึ่งของชื่อเพื่อให้บอกตำแหน่งที่อยู่ได้ชัดเจน ชื่อเมืองที่บอก ทิศทางนั้น พบว่ามักจะเป็นคำขยายของชื่อเมืองที่สัมพันธ์กับชื่อแม่น้ำหรือภูเขาเพื่อบอก ทิศของเมืองที่ตั้งอยู่โดยรอบแม่น้ำหรือภูเขา ชื่อเมืองที่บอกประวัติของเมืองว่าเป็นเมือง ที่มีการทำเหมืองแร่ หรือบ่อเกลือ จำนวนมาก ก็ล้วนบ่งบอกถึงสินค้าและอาชีพของผู้คน ที่อาศัยอยู่ในเมืองนั้น ชื่อเมืองที่บอกถึงผู้คนโดยเป็นชนกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ นั้นมีความ สัมพันธ์กับชื่อเมืองที่มาจากภาษาอื่น กล่าวคือชื่อเมืองที่บอกถึงกลุ่มคน มักจะเป็นเมือง ที่อยู่ในภาคตะวันตกและเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ดั้งเดิมที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ ส่วนชื่อเมืองที่มา จากภาษาอื่นก็คือภาษาของผู้คนที่มาจากประเทศที่ติดกับเมืองนั้นๆ กล่าวได้ว่า ภาพรวมของชื่อเมืองในภาคตะวันตกของประเทศจีนนั้นสะท้อนให้เห็นถึงลักษณะ ของผู้คนที่อาศัยอยู่ พิษพรอน สถาปัตยกรรม ประวัติศาสตร์ การปกครองและตำนาน

ท้องถิ่น ซึ่งสัมพันธ์กับงานศึกษาของ Ren Jianlan และ Gong Ping (2011) ได้ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์รูปแบบพื้นที่อาณาเขตจากชื่อสถานที่ และ Hassid(2016) พบว่าชื่อเมืองจะบอกถึงการปกครองที่มาจากรัฐบาลกลาง หรือผลงานของ Ling Dexiang (2015) ได้ศึกษาเรื่อง ลักษณะเฉพาะในวัฒนธรรมทางภูมิศาสตร์ของการตั้งชื่อเมืองในประเทศจีน ที่พบว่าชื่อเมืองจำนวนมากแสดงถึงสภาพภูมิศาสตร์ของเมืองที่ประกอบด้วยภูเขาและแม่น้ำเป็นส่วนใหญ่

เอกสารอ้างอิง

- บุญมา พรหมสาขา ณ สกลนคร และ รัตนา จันทร์เทาว์. (2560). ชื่อเมืองในประเทศไทย เปรียบเทียบกับแม่น้ำ. *มนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์*. 34(1): 69-89.
- สุพัตรา จิรนนทนาภรณ์ และ อัญชลี สิงห์น้อย. (2547). โครงสร้างภาษาภูมินามของหมู่บ้านในจังหวัดอุตรดิตถ์. *วารสารมนุษยศาสตร์*. 21 (12): 1-16.
- Ainiala, Thehi. (2012). *Place Names and Identities: the Uses of Names of Helsinki*. B. Helleland, C.-E. Ore & S. Wikstrøm (eds.), *Oslo Studies in Language*. 4(2):7-12.
- Hassid, Jonathan. (2016). *Place Names, Symbolic Power and the Chinese State*. สืบค้นจาก <http://www.jonathanhassid.com/documents/Place-names.pdf> (เข้าถึงเมื่อ 3 กรกฎาคม 2560)
- Helleland, Botolv. Ore, C.-E. และ Wikstrom, S. (2012). *Place Names and Identities*. *Oslo Studies in Language*. 4(2): 96-117.
- Yang, Xinye. (2016). *Studies of the Place name from Perspective of Category Theory*. *Chinese Lexical Semantic Workshop*: 112-119. สืบค้นจาก https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-319-27194-1_12 (เข้าถึงเมื่อ 1 ก.ค. 2560.)

- 任建兰、公平. (2011). 浅析地名的地域性 (วิเคราะห์รูปแบบอาณาเขตจากชื่อสถานที่). 上海: 中国地理学会.
- 邓慧蓉. (2001). 中国地名和文化关系研究 (ความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมและชื่อเมืองในประเทศจีน). 黑龙江 : 黑龙江大学.
- 凌德祥 (2015). 中国地名命名的地理文化特征 (ลักษณะเฉพาะทางภูมิศาสตร์ของการตั้งชื่อเมืองในประเทศจีน). ปักกิ่ง, สำนักงานคณะกรรมการตรวจสอบและตัดสินค่านามทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติจีน.